

Kolmikantakokous: VIROSENTUON AURINKOVOIMAPUISTO - Kangasniemi

Aika: 17.4.2024 klo 14-15:45

Paikka: Teams

Osallistujat: Kangasniemi: Kimmo Kainulainen, kunnanjohtaja
Mikko Korhonen, tekninen johtaja
Linturi-Sahlman Sari, hallintojohtaja
Nirkko Hanna, kaavoitusinsinööri (vaikutusarviot)

Etelä-Savon Ely: Nulpponen Janne, maankäyttöasiantuntija (Puheenjohtaja)
Lax Marika, ELY luonnonsuojelu
Oittinen Teemu, vesitalousasiantuntija
Ruottinen Jenni, luonnonsuojelu asiantuntija
Jyrki Hämäläinen, ympäristösuojelun asiantuntija (turvetuotanto)

WestWind Oy: Pekka Purola, Ilkka Kujala ja Matti Uttu (Sihteeri)

1. Esittelyt

Osanottajat esittäytyivät

Yhtiön perustaja, Pekka Purola, esitteli WestWindin toimintaa ja taustoja.

2. Hanke-esittely ja keskustelut

Matti Uttu esitteli hankesuunnitelman

Kommentit ja keskustelut

- Alue on tarkoitus aidata
- Maakuntakaavassa on varaus sähkönsiirtolinjasta hankealueen lähellä: Kyseessä on Pieksämäen tuulipuiston vaihtoehtoinen siirtolinja. Kaavamerkintä tulee poistumaan kaavasta.
- Pelastuslaitokseen ei ole oltu yhteyksissä hankkeen asemapiirroksen pohjalta. Suositellaan työkokousta Etelä-Savon PELAn kanssa ennen kuin suunnittelutarvehakemus jätetään.
- Alueella ei ole tiedossa olevia happamia sulfaattimaita
- Janne muistutti, että Ely-keskuksen tietovarannot alueesta ovat käytettävissä!
- Kimmo kysyi hankkeista yleensä:
 - o Aurinkovoima ei herätä keskustelua tuulivoiman tapaan. Sähkönsiirron mahdolliset ilmajohdot pääsevät uutisiin
 - o Virosensuon suunniteltu puisto on pinta-alan perusteella, 116 ha, suuri hanke. Suurempiakin Suomessa suunnitellaan: 190 ha Jämsänkoskella ja Kaakkois-Suomessa useita lähemmäs 200 ha alueita sekä yli 400 ha:n hanke Konnunsuolla.
 - o Hybridivoimahankkeiden, aurinko- ja tuulivoima yhdessä, synergiat ovat selvät: tasaisempi tuotanto tuo vakautta sähkönsiirtoon ja siirtoinfra on tasaisemmassa käytössä. Kesällä paistaa, mutta ei tuulle, sama ilmiö on vuorokauden sisällä: yöllä tuulee ja päivällä paistaa.
- Sähkönsiirtolinja
 - o On huomioitava linjan mahdollinen sijoittuminen Keski-Suomen maakunnan ja Hankasalmen kunnan puolelle.
 - o WestWind kertoi: Sitema Oy on tarkistanut sähkönsiirtoreittejä, eivätkä ne ole vielä lopullisia. Tavoite on tehdä sähkönsiirto maakaapeloinnilla
 - o Siirtoreitillä on huomioitava myös vesitalousasiat. Pienvedet: purot, lammet, norot ja lähteet. Mahdolliset kaapelien purojen alitukset suunniteltava huolella.
- Turvetuotannon toiminnan päättäminen:

- Tämä etenee omana projektina Jyrkin ohjauksessa
- Kokouksen jälkeen Matti tarkisti: turvetuotannon luvan rauettamisesta päättää Ely-keskus.
- Jälkihoitoaika (Siirtymisaika) on 2 vuotta, minkä jälkeen vesienkäsittely ja tarkkailut voidaan lopettaa. Jälkihoitotoimenpiteet suunnitellaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaisesti: tarkistetaan määräykset toiminnan lopettamiselle
- Ojia voidaan täyttää ja alueita salaojittaa, jos se on tarpeen
- Pekan mukaan alueen turvekerros on ohut: 0,2 – 1 m. Pienillä alueilla 1,5 m.
- Pekan mukaan jatkossakin hyödynnettäisiin alueen nykyisiä vesien käsittelyrakenteita
- Osa alueesta ei ole ollut tuotannossa vuosiin
- Toiminnan lopettamisilmoitusta ei ole vielä jätetty. Pekka Purola harkitsee toiminnan päättämistä, eli mahdollisesti viime vuoden tuotanto jää viimeiseksi
- Suunnittelutarveratkaisu STR
 - Tekninen lautakunta käsittelee ja käsittely on julkinen
 - Kunnalla on mahdollisuus käsitellä asiaa nopealla aikataululla
 - Mikko nosti esiin alueen pinta-alan kasvamisen: Meneekö vielä STR:llä vaikka hankealue on kasvanut? Kunta tukeutuu tässä asiassa Elyn päätöksiin.
 - Jannen mukaan hankkeella on hyvät eväät edetä, kunhan luonto ja vesiselvitykset tehty huolella.
 - Keskusteltiin hankkeen tiedottamisesta.
 - Kangasniemi tiedottaa hankkeesta kunnan päättäjiä ennen laajempaa julkisuutta
 - Yleisötilaisuus kannattaa järjestää
 - Tiedottamisen ajankohdasta sovitaan erikseen Kimmon kanssa
 - Hanna avustaa kuntaa STR asiassa

3. Ympäristövaikutusten vaatimat selvitykset

Yleistä, Janne

- Janne totesi, ettei lainsäädännöstä löydy tarkkoja ohjeita tai ympäröiviä reunaehtoja teollisen mittakaavan aurinkovoimalan luvittamiseen.
- Ilmastovaikutukset on hyvä arvioida
 - Metsän poistuma
 - EKO-tase ja hiilitase
 - Laiteinvestointien vaikutus
 - Uusiutuvan energian hyödyt

Luontoselvitystarpeet hankealueella/Marika

- Luonnonsuojelulain mukaisia esteitä ei hankealueella, eikä sähkönsiirtoreitillä saa olla.
- Perusluontoselvitys
- Maastokäynnit paikalle tarvitaan
- Huomioitava viitasammakko koko hankealueella. Erityisesti Paskolampi.
- Sähkönsiirtolinjan osalta huomioitava luonnonsuojelulain vaatimukset
- Liito-orava selvitys
- Linnustoselvitykset, Perusselvitys riittää. Muuttolintuja ei tarvitse selvittää.
- Hankkeen vaikutukset arvioitava
- Ei arvokasta lintualueita tiedossa
- Ei tiedossa olevia esteitä hankkeen toteuttamiselle

Vedenhallinta/Jyrki

- Miten on huomioitu ojitus? Nykyiset ojat risteävät asemakuvan mukaisesta suunnitelmasta.
- Tarkoitus on hyödyntää nykyisiä turvetuotannon vesienkäsittelyrakenteita
- Tarkoitus on minimoida maanmuokkaus. Alueelle jo olemassa oleva kasvittuminen pyritään säilyttämään.
- Parempi on, mitä vähemmän uusia ojia kaivetaan

- Nykyinen ojitustiheys turvetuotantoalueella on tarkoitettu pitämään alue kuivana, joten osa ojista voidaan jatkossa täyttää tai salaojittaa.
- Jos metsäaluetta ei tarvitse ojittaa, se helpottaa tilannetta
- Turvealueiden uudet ojitukset on huomioitava
- Vanhojen metsämaiden ojittaminen riskialtis toimenpide
 - Ei ole tarkoitus ojittaa metsäalueita, vaikka olisivat turvemaita

Teemu

- Vesitalouden muutokset kokonaisuudessaan huomioitava:
- Hulevesisuunnitelma tehtävä (vesien käsittely ja johtaminen):
 - Selvitys pintavesien hallinnasta (hulevesisuunnitelma) hankealueella (hankkeen vaikutus alueen vesitalouteen: maankäytön muutos, vesitaloudelliset muutokset). Vesien johtaminen, käsittelyt, hulevesisuunnitelma jne. liitettävä STR-hakemuksen liitteeksi (Janne)
- Paskolampi ja Sauvonen on huomioitava, eikä näiden tilaa saa heikentää. Paskolampi on vesilain mukainen pienvesikohde
 - Vaikutukset hankealueen vesilain mukaisiin pienvesikohteisiin (alle 1 hehtaarin kokoiset lammet, norot ja lähteet) on huomioitava arvioinnissa sikäli, kuin hankkeella ja siihen liittyvillä rakennustoilla voi olla vaikutusta ko. kohteisiin, kuten Paskolampeen (Janne)
- Hanke saa ei heikentää alapuolisen vesistön ekologista tilaa (Sauvonen).
- Olennaista on, että tietää mitä nykyistä ojitusta hyödynnetään, mitä rakennetaan lisää, miten vesi kulkeutuu. Tärkeää todeta, että on riittävät toimet, jotta valuma-alueen ekologinen tila ei heikenny.
 - Pekka kommentoi: Turvetuotantoalueen erottaa muusta alueesta eristeojat ja reunaojat, joita voidaan jatkossakin hyödyntää.
 - Metsäisten alueiden rakentaminen ei vaadi ojitusta, vaikka olisivat turvemaita
- Vesioikeudelliset yhteydet on selvitettävä (mm. läheiset pellot ja niiden ojitus)
 - Hankkeesta tulee huomioida alueella olevat vesioikeudelliset kuivatusyhtiöt. Mikäli hankkeesta aiheutuu vaikutuksia em. yhteisöjen uomiin, tulee saada uoman järjestelytyötä varten perustetulta yhteisöltä suostumus. ArcGIS Web Application (Janne)
- Rakentamisen aikaiset huomiot
 - Rakentamisen aikaisten vaikutusten huomioiminen kuormitukseen (Janne).
- Tulva-aikojen huomiot on hyvä olla tiedossa
- Valuma-alue ulottuu myös Keski-Suomen puolelle, mikä huomioitava
- Ojitusilmoitus tehtävä ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

4. Tarvittavat lausunnot

- Janne: Noudatetaan normaalia viranomaisten lausuntokäytäntöä.
- WestWindin ei tarvitse pyytää YVA-tarvelausuntoa Ely-keskukselta tämän kokouksen perusteella
- Kunta pyytää tarvittavat lausunnot, kun STR-hakemus on täydennetty
- Kokouksen jälkeen: WestWind on saanut uuden hankealueen mukaisen Savonlinnan museon lausunnon arkeologisen inventoinnin tarpeesta: ei tarvetta inventoinnille

5. Aikataulut ja tehtävät

- Todettiin, että hankkeen luvitus on mahdollista saada loppuun 2024 vuoden aikana.
- Pekka Purola päättää turvetuotannon lopettamisaikataulun tämän kuun aikana. Jyrki totesi tämän olevan oma projektinsa
- Hankkeen suunnittelua, turvetuotantoalueen kasvittumista/viherystämistä sekä aurinkovoimalan rakentamista voidaan edistää rinnakkain, kunhan on olemassa tarkka suunnitelma ja toimenpiteet tehdään hallitusti hyväksytyjä suunnitelmia noudattaen (Jyrki)
- WestWind valitsee konsultit ympäristöselvityksiin ja vesienhallinnan suunnitteluun

- Tiedottamisessa edetään kunnan haluaman aikataulun mukaisesti ja ensin informoidaan päättäjiä hankkeesta
 - Yleisötilaisuus järjestetään myöhemmin ennen naapurien kuulemistä
 - WestWind täydentää STR-hakemuksen täydentämien nyt saatujen ohjeiden mukaisesti
 - o Selvitykset ja vaikutusarvioinnit
 - o Sähkönsiirtolinjan sijainnin vahvistaminen
 - Kunta pyytää tarvittavat lausunnot
 - Kuntalaisten osallistuminen
- WestWindillä on mahdollisuus vastata lausuntoihin ennen kunnan päätöksiä
- Tekninen lautakunta käsittelee STR-hakemuksen syksyllä 2024

6. Seuraavat kokoukset

- 1) Vesienhallinnasta pidetään työkokous torstaina 2.5. klo. 14.00
Mukana Ely-keskuksesta: Teemu Oittinen, Jyrki Hämäläinen ja Juuso Pätynen. WestWindistä Pekka, Ilkka ja Matti. Mahdollisesti vesikonsultti
- 2) Kokous pelastuslaitoksen kanssa
Yhteyshenkilö on Jani Jämsä (Asemat Pieksämäki, Kangasniemi)

Vakuudeksi
Ilkka ja Matti